

Konkurenční doložka

Pokud se konkurenční doložka neomezuje na určité území nebo vůči stanovenému okruhu osob, pak zavázaného z konkurenční doložky fakticky vylučuje z trhu práce, pokud by nezměnil předmět své činnosti. Konkurenční doložka musí být sjednána tak, aby byla spravedlivě přiměřená a vzájemně vyvážená pro obě strany.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 4192/2008, ze dne 25.2.2011)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně G.C. s.r.o., se sídlem v P., zastoupené JUDr. D. C., advokátkou, se sídlem v P., proti žalovanému D. M., zastoupenému Mgr. P. H., advokátem, se sídlem v P., o zaplacení 200 000 Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 46 Cm 65/2007, o dovolání žalovaného proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 23. dubna 2008, č. j. 3 Cmo 432/2007-59, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. dubna 2008, č. j. 3 Cmo 432/2007-59, se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 10. září 2007, č. j. 46 Cm 65/2007-27, zamítl žalobu na zaplacení částky 200 000 Kč (výrok pod bodem I) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem II).

Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že mezi žalobkyní a žalovaným byla dne 10.9.2003 uzavřena mandátní smlouva, na jejímž základě se žalovaný jako mandatář zavázal pro žalobkyni jako mandanta zařizovat na její účet za úplatu realitní činnost podle čl. I., blíže specifikovanou v článku II. smlouvy. Současně se zavázal neúčastnit se na podnikání jiné společnosti, nevykonávat činnost jako člen statutárního orgánu nebo jiného orgánu právnické osoby nebo být zaměstnancem jiné osoby, pokud by tyto osoby měly stejný nebo obdobný předmět podnikání jako žalobkyně, a to bez souhlasu žalobkyně po dobu jednoho roku po ukončení smlouvy. Pro případ porušení této smluvní povinnosti byla stanovena smluvní pokuta ve výši 200 000 Kč. Soud prvního stupně dále zjistil, že dne 30.1.2006 se účastníci dohodli na ukončení smluvního vztahu. Z nesporných tvrzení účastníků vyplynulo, že od března 2006 žalovaný vykonával realitní činnost samostatně pod obchodním jménem Ypsilon reality. Z živnostenského listu žalovaného soud zjistil, že žalovaný od roku 2004 podniká s předmětem podnikání - realitní činnost. Dopisem ze dne 1.12.2006 vyzvala žalobkyně žalovaného k úhradě smluvní pokuty v žalované výši za porušení konkurenční doložky.

Soud prvního stupně dospěl k závěru, že úprava obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“) nevylučuje sjednání konkurenční doložky u mandátní smlouvy, jelikož všechna ustanovení týkající se mandátní smlouvy v obchodním zákoníku jsou dispozitivní. V daném případě použili účastníci při sjednávání doložky ustanovení § 672a obch. zák.

Soud prvního stupně dále dovodil, že mezi žalobkyní a žalovaným se nejednalo o zastřený pracovněprávní vztah, jelikož vztah mezi žalobkyní a žalovaným nenaplňoval veškeré náležitosti vyžadované zákoníkem práce pro vznik pracovněprávního vztahu, a to zejména z důvodu absence sjednání konkrétního místa výkonu práce, když ze skutkových zjištění vyplynulo, že žalovaný vykonával činnosti pro žalobkyni s ohledem na potřeby klientů, případně umístění nemovitostí.

Soud prvního stupně konstatoval, že konkurenční doložka se neomezovala na určité území nebo vůči stanovenému okruhu osob a fakticky tedy žalovaného vyloučila z trhu práce, pokud by nezměnil předmět své činnosti. Přihlédl zároveň k nepřiměřenosti a nevyváženosti konkurenční doložky, když jednorozční „distanc“ v podnikání žalovaného nebyl adekvátně vykompenzován.

Soud prvního stupně proto uzavřel, že konkurenční doložka je podle § 39 občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“) absolutně neplatná.

K odvolání žalobkyně Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 23. dubna 2008, č. j. 3 Cmo 432/2007-59, změnil rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé ve výroku pod bodem I tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni 200 000 Kč a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odvolací soud dospěl k závěru, že soud prvního stupně učinil dostatečná skutková zjištění, avšak neztotožnil se s jeho právním posouzením. Stejně jako soud prvního stupně sice dovodil, že se mezi účastníky nejednalo o zastřený pracovněprávní poměr, vycházejí především z protokolu kontroly Úřadu práce a z obvyklé praxe při sjednávání smluvních vztahů s realitními makléři, ale na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k závěru, že ujednání o konkurenční doložce neodporuje ani § 672a obč. zák., ani dobrým mravům. Přihlédl zejména ke skutečnosti, že si žalovaný od žalobkyně nevyžádal souhlas s provozováním obdobné činnosti, přičemž mu nic nebránilo, aby si obstaral i jiné zaměstnání, když v oboru realitní makléř působil až u žalobkyně a je vyučený řezník. Obranu žalovaného spočívající v neplatnosti tohoto ustanovení proto odvolací soud považoval za nedůvodnou a podané žalobě vyhověl.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal žalovaný včas dovolání, jehož přípustnost zakládá na § 237 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Jako dovolací důvod uplatňuje § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. a § 241a odst. 3 o. s. ř.

Dovolatel namítá, že konkurenční doložka obsažená v mandátní smlouvě je koncipována tak široce (mandatář nebude vykonávat činnosti, k jejichž výkonu se smlouvou zavázal, tj. zařizovat za úplatu dále specifikované obchodní činnosti uskutečněním právních úkonů jménem mandanta, popř. jiné činnosti, na kterých se účastníci této smlouvy ad hoc dohodnou), že ji to činí neplatnou pro neurčitost. Ujednání o konkurenční doložce odporuje podle dovolatele i ustanovení § 672a odst. 1 obč. zák., jelikož postihuje výkon činnosti na „nestanoveném území vůči nestanovenému okruhu osob“.

Dovolatel dále namítá, že konkurenční doložka nepřiměřeně zasahuje do dovolatelova práva rovnosti a práva provozování hospodářské činnosti garantovaného čl. 26 odst. 1 Listiny základních práva a svobod; vylučuje dovolatele z hospodářského prostředí, ačkoli si dovolatel u žalobkyně nic jedinečného neosvojil a nenaučil.

Žalovaný konečně namítá, že se soudy zabývaly pouze posuzováním konkurenční doložky z hlediska její formální platnosti v mandátní smlouvě, ale nezabývaly se tím, čím konkrétně ji měl porušit. Odůvodnění v rozsudku odvolacího soudu, že dovolatel začal podnikat ve stejném předmětu činnosti v rozporu s platně uzavřenou konkurenční doložkou, podle dovolatele neprokazuje a nevymezuje porušení smluvní povinnosti.

Dovolatel se ztotožnil s právním závěrem soudu prvního stupně s pouhou výhradou, že se domnívá, že se v dané věci v případě uzavření mandátní smlouvy jednalo o zastřený pracovněprávní vztah.

Na závěr navrhl, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření k dovolání se žalobkyně zcela ztotožnila s rozsudkem odvolacího soudu. Je toho názoru,

že pozitivní právní úprava konkurenční doložky u jednoho typu smlouvy v obchodním zákoníku nepředurčuje negativní úpravu u jiných typů obchodních smluv. Námitka rozporu s dobrými mravy, kterou uplatnil žalovaný, je účelová a nedostatečně odůvodněná, jelikož žalovaný se realitní činnosti vyučil právě u žalobkyně a dal svým jednáním impulz k takovému chování i části ostatních realitních makléřů. To se jeví i vzhledem k faktu, že žalovaný vybudoval z nuly společnost, která na konci roku 2006 byla největší realitní kancelář v České republice v počtu vlastních poboček a aktivních realitních makléřů, což vypovídá o know-how, které předal žalovaný žalobkyni (správně žalobkyně žalovanému). Žalobkyně dále souhlasí se závěrem odvolacího soudu, že se v dané věci nejedná o zastřený pracovněprávní vztah a že odvolací soud plně respektoval zásadu pacta sunt servanda, že smlouvy se musí plnit.

V návaznosti na ustálenou judikaturu poukazuje žalobkyně na rozdíl mezi smlouvou mandátní a smlouvou o obchodním zastoupení, jelikož u činnosti realitního makléře není možné omezit jeho činnost na vymezené území nebo okruh obchodů. V těchto smlouvách je stanoven i jiný způsob řešení odměny a nákladů spojených s výkonem činnosti.

Z těchto důvodů žalobkyně navrhl, aby dovolací soud dovolání odmítl.

Po lhůtě k podání dovolání zaslal dovolatel Nejvyššímu soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) doplnění dovolání, v němž reaguje na vyjádření žalobkyně k dovolání a na doplnění vyjádření k dovolání, k němuž s ohledem na uplynutí lhůty k podání dovolání Nejvyšší soud nepřihlédl.

Napadený rozsudek odvolacího soudu byl vyhlášen před 1. červencem 2009, kdy nabyla účinnosti novela občanského soudního řádu provedená zákonem č. [7/2009](#) Sb. Nejvyšší soud, jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) proto vzhledem k bodu 12 přechodných ustanovení v článku II uvedeného zákona dovolání projednal a rozhodl o něm podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 30. června 2009.

Nejvyšší soud po zjištění, že dovolání bylo podáno včas a osobou k tomu oprávněnou (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), řádně zastoupenou advokátem (§ 241 odst. 1 o. s. ř.), dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a opírá se o způsobilé dovolací důvody podle § 241a odst. 2 písm. b) a odst. 3 o. s. ř.

Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. lze rozhodnutí odvolacího soudu přezkoumat jen z důvodů uplatněných v dovolání. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny. Uvedené vady řízení se z obsahu spisu nepodávají a dovolatel ani takové vady v dovolání výslovně nenamítá.

Dovolací soud se nejprve zabýval dovolatelem uplatněným dovolacím důvodem podle § 241a odst. 3 o. s. ř., který se pojí s námitkami, jejichž obsahem je tvrzení, že skutkové zjištění, ze kterého napadené rozhodnutí vychází, nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování. Podstatnou částí se přitom rozumí takové skutečnosti, jež má odvolací soud za prokázané a které byly významné pro rozhodnutí věci při aplikaci hmotného práva. Uvedenému ustanovení odpovídá tvrzení, jehož prostřednictvím dovolatel zpochybní logiku úsudku soudu o tom, co bylo dokazováním zjištěno, eventuálně tvrdí-li, že soud z logicky bezchybných dílčích úsudků (zjištění) učinil nesprávné (logicky vadné) skutkové závěry. Skutková podstata vymezující dovolací důvod podle § 241a odst. 3 o. s. ř. obsahuje dvě podmínky. První z těchto podmínek splní dovolatel tím, že namítá, že soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplývaly, ani jinak nevyšly za řízení najevo, nebo že naopak pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo. Druhá z uvedených podmínek je splněna výhradou, že v hodnocení důkazů, popřípadě poznatků, které vyplývaly z přednesů účastníků nebo které vyšly

najevo jinak, je - z hlediska jejich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti či věrohodnosti - logický rozpor, nebo že výsledek hodnocení důkazů neodpovídá tomu, co mělo být zjištěno způsobem vyplývajícím z ustanovení § 133 až § 135 o. s. ř.

Dovolatel neuvádí, v čem konkrétně spatřuje naplnění uplatněného dovolacího důvodu a dovolací soud po přezkoumání rozhodnutí dospěl k závěru, že v daném případě nenastala situace, jež naplňovala předpoklady tohoto dovolacího důvodu.

Oba soudy na základě předložené smlouvy učinily závěr, že mezi žalobkyní, jako mandantem, a žalovaným, jako mandatářem byla ze dne 10.9.2003 uzavřena mandátní smlouva, v níž bylo mimo jiné sjednáno, že mandatář není oprávněn po dobu trvání této smlouvy vykonávat činnosti, k jejichž výkonu se touto smlouvou zavázal, a to jak na svůj účet či na účet jakékoli třetí osoby, účastnit se na podnikání jiné společnosti se stejným nebo podobným předmětem podnikání mandanta - realitní činnost, či vykonávat činnost jako člen statutárního orgánu nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejným nebo obdobným předmětem podnikání mandanta, nebo být zaměstnancem jiné osoby se stejným nebo obdobným předmětem podnikání mandanta. Mandatář se zavázal nevykonávat bez předchozího písemného souhlasu výše uvedenou činnost ještě po dobu jednoho roku po ukončení platnosti této smlouvy. V případě porušení této povinnosti smluvní strany sjednaly smluvní pokutu ve výši 200 000 Kč za porušení povinnosti mandatářem. Dále soudy zjistily, že k ukončení smluvního vztahu mezi účastníky došlo dne 30.1.2006. Na základě nesporného tvrzení účastníků vyšlo najevo, že žalovaný začal podnikat v realitním oboru pod obchodním jménem Ypsilon reality. Oba soudy dále konstatovaly, že při kontrole Úřadu práce hlavního města Prahy dospěl uvedený úřad v protokolu ze dne 20.10.2006 k závěru, že smluvní vztahy makléřů, činných pro žalobkyni, nenesou znaky pracovněprávních vztahů a nejedná se o zastřené pracovněprávní vztahy. Soud prvního stupně, s jehož závěry se odvolací soud ztotožnil, dále zjistil, že žalovaný je vyučen řezník, v tomto oboru pracoval 10 let v Německu a po návratu do České republiky působil jako finanční poradce a následně pracoval již jen jako realitní makléř na základě živnostenského listu s předmětem podnikání - realitní činnost. Soud prvního stupně dále zjistil, že žalovaný u žalobkyně měl pro výkon činnosti veškeré vybavení (kancelář, mobilní telefon, automobil), pracoval od 8,30 do 17,00 hod., každou absenci musel hlásit, ale nikoliv dokládat, byl první tři měsíce odměňován podle mandátní smlouvy a následně se stal vedoucím týmu a měl odměnu 5% z obrátu týmu. Žalovaný vykonával činnost na místech podle potřeb klientů a umístění nemovitostí, z čehož soud prvního stupně učinil skutkový závěr, s kterým se ztotožnil i odvolací soud, že mezi účastníky nebylo sjednáno konkrétní místo výkonu práce.

Uvedená skutková zjištění, na nichž odvolací soud založil své právní posouzení, dovolatel v dovolání nezpochybnil.

Pokud dovolatel nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu a svými námitkami brojí proti platnosti konkurenční doložky a zpochybňuje, zda vůbec byla mezi účastníky uzavřena mandátní smlouva, či zda-li se nejedná ve skutečnosti o zastřený pracovně právní vztah, a pokud namítá, že odvolací soud ani neuvedl, v čem spatřuje porušení konkurenční doložky žalovaným, ve skutečnosti tím namítá nesprávné právní posouzení.

Nejvyšší soud se proto dále zabýval uplatněným dovolacím důvodem podle ustanovení 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., kterým je pochybení soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, tedy případ, kdy byl skutkový stav posouzen podle jiného právního předpisu, než který měl být správně použit, nebo byl-li sice aplikován správně určený právní předpis, ale soud jej nesprávně interpretoval (vyložil nesprávně podmínky obecně vyjádřené v hypotéze právní normy a v důsledku toho nesprávně aplikoval vlastní pravidlo, stanovené dispozicí právní normy).

Dovolací soud dospěl k závěru, že odvolací soud při právním posouzení otázky, zda se v daném

případě nejedná o zastřený pracovněprávní vztah, nesprávně vyšel pouze ze zjištění závěru kontroly provedené Úřadem práce, který dovedl, že vztah mezi žalobkyní a žalovaným není zastřeným pracovněprávním vztahem, a vyšel z obvyklé praxe při sjednávání smluvních vztahů s realitními makléři, aniž by se zabýval posouzením skutkových zjištění, které by vedly k jednoznačnému závěru, že se o pracovně právní vztah mezi účastníky jedná či nejedná. Obvyklá praxe při sjednávání smluvních vztahů s makléři a ani závěr Úřadu práce nemůže kvalifikovaně odůvodnit závěr soudu, že se v daném případě nejedná o zastřený pracovněprávní vztah.

Soud prvního stupně v dané věci zjistil, že žalovaný u žalobkyně měl pro výkon činnosti veškeré vybavení (kancelář, mobilní telefon, automobil), pracoval od 8,30 do 17,00 hod., každou absenci musel hlásit, ale nikoliv dokládat, byl první tři měsíce odměňován podle mandátní smlouvy a následně se stal vedoucím týmu a měl odměnu 5% z obrátu týmu. Žalovaný vykonával činnost na místech podle potřeb klientů a umístění nemovitostí.

Je třeba konstatovat, že pojmovým znakem pracovního poměru je podřízenost zaměstnance příkazům a pokynům zaměstnavatele, tzv. závislá práce. Pro závislou práci je tedy charakteristické, že je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance a dále, že je výlučně osobním výkonem práce zaměstnance pro zaměstnavatele, podle jeho pokynů, jeho jménem, za mzdu, plat nebo odměnu za práci, v pracovní době a na jeho odpovědnost.

Odvolací soud se ale v dané věci vůbec nezabýval posouzením otázky, zda žalovaný byl či nebyl ve vztahu k žalobkyni ve vztahu podřízenosti, když mimo jiné ze skutkových zjištění vyplynulo, že žalovaný byl vedoucím týmu a podle výsledků řízeného týmu byl i odměňován. Odvolací soud tedy pochybil, jestliže neposuzoval otázku zastřené pracovního poměru i z pohledu pojmového znaku pracovního poměru - nadřízenosti a podřízenosti účastníků pracovního poměru.

Dovolací soud se dále zabýval přezkoumáním rozhodnutí odvolacího soudu, podle něhož byla konkurenční doložka v mandátní smlouvě uzavřena platně.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že odvolací soud tuto otázku neposoudil v souladu s hmotným právem a dosavadní judikaturou. Dovolací soud považuje za správný právní závěr, z něhož vyšel soud prvního stupně, že právní úprava obchodního zákoníku nevyklučuje sjednání konkurenční doložky u mandátní smlouvy, jelikož všechna ustanovení týkající se mandátní smlouvy v obchodním zákoníku jsou dispozitivní (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13.6.2007, sp. zn. 32 Odo 407/2005, které je veřejnosti přístupné na webových stránkách Nejvyššího soudu - www.nsoud.cz). V daném případě použili účastníci při sjednání konkurenční doložky obdobně pravidla pro sjednání konkurenční doložky stanovená § 672a obch. zák. Konkrétně si účastníci dohodli, že mandatář (žalovaný) není oprávněn po dobu trvání této smlouvy vykonávat činnosti, k jejichž výkonu se touto smlouvou zavázal, a to jak na svůj účet či na účet jakékoli třetí osoby, účastnit se na podnikání jiné společnosti se stejným nebo podobným předmětem podnikání mandanta - realitní činnost, či vykonávat činnost jako člen statutárního orgánu nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejným nebo obdobným předmětem podnikání mandanta, nebo být zaměstnancem jiné osoby se stejným nebo obdobným předmětem podnikání mandanta. Mandatář se zavázal nevykonávat bez předchozího písemného souhlasu výše uvedenou činnost i po dobu jednoho roku po ukončení platnosti této smlouvy. Pro případ porušení této povinnosti mandatářem si smluvní strany sjednaly smluvní pokutu ve výši 200 000 Kč.

Podle čl. 26 odst. 1 usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. [2/1993](#) Sb. (dále jen „LISTINA“) má každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

Na druhé straně podle čl. 2 odst. 3 LISTINY může každý činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

Nejvyšší soud již v rozhodnutí ze dne 13.6.2007, sp. zn. 32 Odo 407/2005, dospěl k závěru, že: „Konkrétní konkurenční doložka musí být sjednána tak, aby byla spravedlivě přiměřená a vzájemně vyvážená pro obě strany v souladu s čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle něhož každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost. Na jedné straně nesmí bránit ve svobodném podnikání, na druhé straně musí chránit právo podnikatele na nerušené podnikání v zavedeném podniku. Konkurenční doložka musí být též vymezena či omezena co do předmětu, podmínek a doby, po kterou se uplatňuje.“

Je namístě odkázat i na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12.7.2006. sp. zn. 32 Odo 659/2005, na které v dovolání poukazuje i dovolatel, a podle něhož je porušením dobrých mravů při sjednání konkurenční doložky, jestliže touto doložkou bylo popřeno právo osoby, zavázané konkurenční doložkou, na svobodné podnikání. V daném rozhodnutí řešil Nejvyšší soud otázku platnosti konkurenční doložky sjednané ve smlouvě o obchodním zastoupení, ale jeho závěry jsou aplikovatelné i na sjednání konkurenční doložky ve smlouvě mandátní. Zákaz konkurence byl v posuzované smlouvě vymezen jako zákaz výkonu činnosti v oblastech „obdobných“, v níž vyvíjel obchodní zástupce činnost a zákazu prodeje „obdobných“ výrobků a zboží. Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí dospěl k závěru, že takto sjednané vymezení zákazu konkurence je široké a neurčité a že nevymezení zákazu konkurence na určité území je pak nepřiměřeným zásahem do práva svobodného podnikání, což je v rozporu se zásadou rovnosti účastníků.

Uvedený právní závěr je použitelný i na řešení dané věci.

Je případné poukázat i na Komentář k Obchodnímu zákoníku, I. Štenglová, S. Plíva, M. Tomsa a kol., C.H.BECK, 12. vydání, r. 2009, str. 1206, v němž autoři přijali právní názor, že konkurenční doložka nesmí být nepřiměřená, nesmí omezovat činnost zavázaného konkurenční doložkou více, než odpovídá pravidlům poctivého obchodního styku, a že v případě pochybností o její přiměřenosti je dáno právo soudu takovou konkurenční doložku omezit nebo prohlásit za neplatnou.

Dovolací soud dospěl k závěru, že odvolací soud, s ohledem na výše uvedenou právní úpravu a judikaturu, neposoudil platnost konkurenční doložky v předmětné mandátní smlouvě správně.

Žalovaný byl v konkurenční doložce, tak jak byla sjednána, nepřiměřeně omezen ve svobodné podnikatelské činnosti, k níž byl oprávněn podle vydaného živnostenského listu. Nepřiměřeně bylo omezeno nejen jeho právo na podnikání „s obdobným předmětem podnikání žalobkyně“, ale i jeho právo uzavřít pracovní poměr na činnosti s obdobným předmětem podnikání žalobkyně. Tím mu de facto bylo znemožněno, aby vykonával jakoukoli činnost v jeho oboru podnikání. Nepřiměřeným zásahem do práva svobodného podnikání bylo rovněž nevymezení území, na něž se měl zákaz konkurence vztahovat. Dovolací soud nemá důvod se odklánět od dosavadní judikatury, podle níž, jak výše uvedeno, je nevymezení zákazu konkurence na určité území nepřiměřeným zásahem do práva svobodného podnikání, což je v rozporu se zásadou rovnosti účastníků. Pokud se tedy konkurenční doložka neomezovala na určité území nebo vůči stanovenému okruhu osob, žalovaného fakticky vyloučila z trhu práce, pokud by nezměnil předmět své podnikatelské činnosti. Odvolací soud též pochybil, jestliže nepřihlédl ke skutečnosti, jak správně učinil soud prvního stupně, že požadovaná roční nečinnost žalovaného na blíže nevymezeném území v předmětu činnosti i „obdobném“ jako byl předmět činnosti žalobkyně, nebyla přiměřeným způsobem vykompenzována (srov. výše citované rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13.6.2007, sp. zn. 32 Odo 407/2005, podle něhož konkurenční doložka musí být sjednána tak, aby byla spravedlivě přiměřená a vzájemně vyvážená pro obě strany).

Na základě výše uvedeného dovolací soud dospěl k závěru, že konkurenční doložka je podle § 39 obč.

zák. absolutně neplatná a dovolací důvod, který vycházel z argumentu nesprávného právního posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., byl tedy rovněž uplatněn důvodně.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)